KSG Registeraccountants B.V.
Stationstraat 4
5953 GX Reuver
Postbus 4785
5953 ZK Reuver
Tel. +31(0)77-4740000
KvK 12063939
www.ksg.nl

Gemeente Brunssum
Postbus 250
6440 AG Brunssum
ter attentie van de gemeenteraad

Reuver, 27 juni 2024

Betreft: accountantsverslag 2023 Onze ref.: PBL/14570-80-2023

Geachte leden van de Raad,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening van de gemeente Brunssum. *We verstrekken een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening van gemeente Brunssum op gebied van getrouwheid over het boekjaar 2023.*

Wij willen u over de volgende belangrijke onderwerpen informeren:
- Onderbouwing voor goedkeurende controleverklaring;
- Belangrijke controlebevindingen en aanbevelingen;
- Kwaliteit beheersorganisatie en interne beheersing;
- Overige formele aspecten en bevindingen.

Het concept van dit verslag is gedeeld met de auditcommissie tijdens de vergadering op 19 juni 2024. In een eerder stadium is het concept met de vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie, waaronder directie en afdelingshoofd Financiën en Control, besproken. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brunssum. Na de vergadering van de auditcommissie op 19 juni 2024 hebben we het accountantsverslag definitief gemaakt.

We willen benadrukken dat dit accountantsverslag is opgesteld ten behoeve van de Raad van de gemeente Brunssum en mag daarom niet zonder onze toestemming aan derden worden verstrekt.

Hoogachtend,

P.H.A.M. Blokker RA

Extern accountant
KSG Registeraccountants B.V.

Inhoud

1 Conclusie jaarrekeningcontrole 3

2 Kernpunten van de controle 6

3 Samenvatting kwaliteit beheersorganisatie 8

Bijlage 1 Overige onderwerpen en formele aspecten 9

Bijlage 2 Foutenevaluatie afwijkingen getrouwheid gemeente Brunssum 11

Bijlage 3a Foutenevaluatie SiSa -tabel 13

Bijlage 3b Foutenevaluatie Tozo -regeling (G4) 17

1 Conclusie jaarrekeningcontrole

Reikwijdte

Door middel van goedgekeurde verlenging in de Raadsvergadering van 12 juni 2023 inzake de accountantscontrole 2023 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023. De reikwijdte van onze controle is opgenomen in de opdrachtbevestiging. Onze controle is mede ingericht op basis van:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- Uw verordening controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Brunssum (controleverordening op grond van artikel 213 van de Gemeentewet);
- Het door de Raad vastgestelde controleprotocol 2023 en bijbehorend normenkader d.d. 12 december 2023.

Gehanteerde toleranties

Op basis van de door u vastgestelde controleverordening en controleprotocol hebben wij de volgende toleranties gehanteerd:

Goedkeuringstoleranties
- Fouten: 1% van het totaal van de lasten incl. toevoeging reserves: €1.300.000
- Onzekerheden: 3% van het totaal van de lasten incl. toevoeging reserves: €3.900.000

Rapportagetoleranties
Bij de jaarrekening bedraagt de rapportagetolerantie voor fouten en onzekerheden van de materialiteit volgens het controleprotocol 2022 respectievelijk €50.000.

Controleverklaring

Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2023 van gemeente Brunssum afgerond en zullen een goedkeurende controleverklaring op gebied van getrouwheid verstrekken. De goedkeurende controleverklaring betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft (incl. rechtmatigheidsverantwoording). Afwijkingen en/of onzekerheden zijn binnen de gestelde toleranties van de Raad gebleven. De begrotingsoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en worden voldoende gedekt door direct gerelateerde opbrengsten c.q. bijdragen. De begrotingsoverschrijdingen zijn correct op programmaniveau toegelicht en leiden derhalve niet tot getrouwheidsfouten.

Afwijkingen

In overeenstemming met het controleprotocol 2023 zijn alle afwijkingen groter dan de rapporteringstolerantie van fouten en onzekerheden met een vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie besproken en waar nodig gecorrigeerd. Volledigheidshalve hebben we eveneens (kwalitatieve) afwijkingen kleiner dan de rapporteringstoleranties met de ambtelijke organisatie in mei 2024 besproken. Het kwalitatieve aspect heeft betrekking op naleving wet -en regelgeving en verslaggeving.

We hebben een gering aantal niet-gecorrigeerde afwijkingen gerapporteerd. Voor nadere toelichting verwijzen we naar *Bijlage 2. Foutenevaluatie afwijkingen getrouwheid gemeente Brunssum*.

BBV

Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening over 2023 aan de verslaggevings-voorschriften van het BBV voldoet. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en schattingsposten beoordeeld;
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld;
- de geschiktheid van het gebruikte normenkader voor rechtmatigheid beoordeeld;
- de getrouwheid van baten en lasten, alsmede balansmutaties;
- de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen (SiSa);
- de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekening.

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en het normenkader voor rechtmatigheid bij het opstellen van de jaarrekening 2023 en de totstandkoming van transacties zijn aanvaardbaar. Wij hebben geconstateerd dat de verplichte paragrafen en toelichtingen in de jaarrekening in overeenstemming zijn met de vereisten zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

WNT

Wij hebben geconcludeerd dat de bezoldigingen in de WNT -bijlage over 2023 conform de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) zijn verantwoord. De jaarstukken voldoen aan de gestelde publicatie-eisen van de WNT.

SiSa

Wij hebben de SiSa -bijlage gecontroleerd op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole over het jaar 2023 uitgegeven door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hierbij hebben we de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa -bijlage bij de jaarrekening 2023 van gemeente Brunssum vastgesteld.

Toelichting & presentatie

In onze beoordeling van de jaarstukken hebben we verplichte en onverplichte onderwerpen betrokken, zoals:

- Naleving Wet open Overheid (WOO)
- Integriteitsmeldingen
- Fraude(risico)paragraaf / M&O
- Duurzaamheid

Wij hebben geconstateerd dat gemeente Brunssum bovengenoemde thema's voldoende en passend in de jaarstukken nader heeft verantwoord. Uit de Paragraaf Bedrijfsvoering hebben we geconstateerd dat gemeente Brunssum actief met verduurzaming bezig is, o.a. op gebied van energiebesparing en verduurzaming van gebouwen. Wij adviseren het thema

duurzaamheid te blijven bewaken en mogelijk naar een hoger level binnen de planning -en controlcyclus (rapporten over kritische succesfactoren) te brengen.

Jaarverslag

Als accountant dienen wij ingevolge artikel 213, lid 3 onder d van de Gemeentewet te vermelden of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen materiële tegenstrijdigheden, tekortkomingen of inconsistenties te melden op dit gebied. Daarnaast hebben we vastgesteld dat het jaarverslag voldoende transparant naar alle belanghebbenden is. De verplichte paragrafen onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, grondbeleid en verbonden partijen geven voldoende inzicht in de doorgevoerde verbeteringen en externe c.q. interne ontwikkelingen van de gemeente Brunssum. De paragrafen Financiering en Weerstandsvermogen & risicobeheersing geven de financiële positie van de gemeente Brunssum weer.

Taakvelden

Artikel 66 van het BBV bepaalt onder meer dat het overzicht taakvelden dezelfde totaalbedragen moet bevatten als de jaarstukken en dat het verdelingsprincipe waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld moeten worden toegelicht. Wij hebben de bijlage 2: Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld juist met de toelichting in de programmaverantwoording kunnen afstemmen. Gemeente Brunssum heeft het verdelingsprincipe tussen taakvelden en programma's juist conform Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden toegepast. De taakvelden zijn per programma logisch en naar aard in de programmaverantwoording toegelicht.

Schatkistbankieren

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Brunssum aan de gestelde eisen van toelichting van de Wet verplicht schatkistbankieren en de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) voldoet.

Rechtmatigheidsverantwoording

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Brunssum de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekening getrouw heeft opgenomen. De toelichtingen in de rechtmatigheidsverantwoording en Paragraaf Bedrijfsvoering zijn voldoende onderbouwd en aanvaardbaar. Volgens NBA Audit Alert 48 (d.d. 12 april 2024) zullen we een 'schone' goedkeurende controleverklaring zonder enige toelichting omtrent de rechtmatigheidsverantwoording verstrekken.

2 Kernpunten van de controle

Jaarrekeningpost / onderwerp	Bevinding	(Mogelijke) impact op het resultaat
1. Sociaal Domein	In de controle op het Sociaal Domein hebben we geen fouten en onzekerheden groter dan de rapporteringstoleranties vastgesteld. De prestatielevering van de zorg hebben we zowel kwalitatief als kwantitatief voldoende vastgesteld.	**Geen**
2. Grondexploitaties	Op basis van onze werkzaamheden en verkregen controle-informatie hebben wij vastgesteld dat de waardering van de grondexploitaties voldoende onderbouwd is en de gehanteerde uitgangspunten voor de schattingen aannemelijk en consistent toegepast zijn. De verliesvoorziening en tussentijdse winstneming op de betreffende grondexploitaties zijn conform BBV bepaald. Grondprijzen voor (sociale) woningbouw op basis van huidige marktinzichten van vergelijkbare objecten marktconform bepaald. Als uitkomst van de jaarrekeningcontrole rapporteren we geen afwijkingen op gebied van getrouwheid.	**Geen**
3. Aanbestedingen	In het kader van de naleving van de Europese en lokale aanbestedingsrichtlijnen hebben we geen afwijkingen groter dan de rapporteringstolerantie vastgesteld. De toelichtingen in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording en Paragraaf Bedrijfsvoering zijn getrouw opgenomen.	**Geen**
4. APPA-voorziening	Aard: Gemeente Brunssum verantwoordt niet meer de gelijkmatig jaarlijkse pensioenlasten van (oud)-wethouders in de exploitatie, maar heeft vanaf 2023 een voorziening voor langdurige pensioenverplichtingen van (oud)-wethouders gevormd. Deze waarderingsgrondslag sluit meer aan bij de wettelijk verplichte aanpassing van de Pensioenwet en gebruikelijke naleving van de APPA-voorziening door andere gemeenten (ofschoon er nog sprake van een keuzevrijheid conform BBV is). Onder de nieuwe Pensioenwet vanaf 2028 zal er een verplichte pensioenoverdracht van alle APPA-gerechtigden naar een pensioenfonds (waarschijnlijk APG) dienen plaats te vinden. Als gevolg hiervan is er sprake van een stelselwijziging. Wij hebben vastgesteld dat de stelselwijziging juist conform verslaggevingsvoorschriften zijn toegepast en nader onder de waarderingsgrondslagen zijn toegelicht. Grondslagen: Wij hebben vastgesteld dat de grondslagen onder de APPA-voorziening voldoende aanvaardbaar zijn toegepast (op basis van extern algemeen aanvaardbare parameters).	**€ 2.924.400**

	Tevens hebben we vastgesteld dat de voorziening voldoende betrouwbaar is.	
5. Rechtmatigheid SiSa-regelingen	De SiSa-verantwoording van gemeente Brunssum bestaat uit 29 specifieke regelingen. Conform vigerend controleprotocol hebben we de volgende afwijking geconstateerd: • Onzekerheid op gebied van financiële rechtmatigheid bestedingen H30 (SiSa-verantwoording) in het kader van maatschappelijke begeleiding voor een bedrag van €281.000. We verwijzen voor nadere toelichting naar Bijlage 3a.	€ 281.000
6. Continuïteit	Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2023 €49,6 miljoen. De solvabiliteitsratio van 58% is volgens gangbare norm voor gemeenten goed. De ratio van het weerstandsvermogen is op basis van de jaarrekening 2023 bepaald op 3,84 en is uitstekend (groter dan de landelijke norm van 2). De overige verplichte kengetallen, afgezet tegen normen in de gemeentesector, vertonen in combinatie een gunstige ontwikkeling. We kunnen ons vinden in de samenvattende conclusie over de algehele verbetering van het financiële weerstandsvermogen van gemeente Brunssum onder de kengetallen in de jaarstukken.	N.v.t.
7. Actualiteiten	In het werkveld van decentrale overheden hebben we geen bijzondere actualiteiten c.q. ontwikkelingen in landelijke media onderkend die een belangrijke impact op de bedrijfsvoering / financiën dan niet eerder bekend zijn (zoals ravijnjaar, aandringen VNG op minder aantal SiSa-regelingen bij het ministerie van BZK; aanpassing Financiële Verhoudingswet).	N.v.t.
8. Financiering Mutsaersstichting	De verdeelsleutel en periode van de financiering van de tekorten van de Mutsaersstichting is nog onzeker. De verwachte compensatiebijdrage (€ 1,0 miljoen) annex subsidie met terugbetalingsvoorwaarden (€ 9,8 miljoen), voor in totaal € 10,8 miljoen zal door alle Limburgse gemeenten over 2024 en 2025 verdeeld worden. Aandeel van gemeente Brunssum bedraagt voor 2025 € 140.552.	**€140.552 (nadeel)**

3 Samenvatting kwaliteit beheersorganisatie

3.1 Bevindingen interne beheersing

Op basis van de tussentijdse controle hebben we de opzet en bestaan van alle belangrijke processen en beheersmaatregelen binnen de gemeente Brunssum vastgesteld, voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Naar ons professioneel-kritisch oordeel is gebleken dat de gemeente Brunssum in de basis aan de te stellen eisen van interne beheersing voldoet, behoudens enkele aandachtsgebieden.

Mogelijke verbeterpunten op het gebied van de interne beheersing en bedrijfsvoering zijn met de vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie besproken. Ten behoeve van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie van gemeente Brunssum hebben we deze bevindingen in onze managementletter d.d. 22 januari 2024 gerapporteerd.

3.2 Bevindingen automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Ten behoeve van de ambtelijke organisatie zijn onze detailbevindingen reeds in de managementletter van 22 januari 2024 opgenomen. Wellicht ten overvloede willen we benadrukken dat onze detailbevindingen in het kader van de accountantscontrole een meer generiek karakter hebben.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid, informatiebeveiliging en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking te waarborgen.

Bijlage 1 Overige onderwerpen en formele aspecten

Geen indicaties van fraude

De verantwoordelijkheid voor de jaarrekening berust bij het College. Uit dien hoofde is het College verantwoordelijk voor het beschermen van het vermogen van de gemeente, het voeren van een afdoende financiële administratie en het in stand houden van een geschikt systeem van interne beheersing (waaronder procedures voor het waarborgen van de betrouwbaarheid en continuïteit van geautomatiseerde systemen en het voorkomen en opsporen van fraude, overige onregelmatigheden en fouten en niet-naleving van wet- of regelgeving). Wij hebben onze controle zodanig ingericht dat wij een redelijke mate van zekerheid verkrijgen dat de jaarrekening in haar geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg zijn van fraude of fouten.

Onze werkzaamheden inzake frauderisico's bestonden concreet uit:

- het kennisnemen van de interne frauderisicoanalyse;
- het beoordelen van de integriteit en nevenfuncties van het College en een lid van de auditcie;
- het beoordelen van de aanvaardbaarheid van memoriaalboekingen in het boekjaar en na balansdatum;
- het uitvoeren van een data-analyse op (ongebruikelijke) uitgaven en ontvangsten van financiële administratie in het boekjaar;
- kennisnemen van relevante bevindingen van de verbijzonderde interne controle;
- het uitvoeren van controles op schattingen in de post grondexploitaties;
- het uitvoeren van controles op de volledigheid van transitorische posten in de periode na het boekjaar.

Niet -financiële rechtmatigheid

Een belangrijk onderdeel van de controle op getrouwheid betreft onder andere het beoordelen van indicaties of signalen van een verhoogd risico op het gebied van juridische rechtmatigheid (niet -financiële rechtmatigheid: het niet voldoen van beheershandelingen aan gemeentelijke -, nationale en Europese wet- en regelgeving). Gedurende de jaarrekeningcontrole hebben we geen tekortkomingen geconstateerd die kunnen leiden tot financiële risico's voor de cijfers van 2023.

Onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) opgenomen in de ‘Nadere voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant’. Deze voorschriften vormen een belangrijk onderdeel van het normenkader waaraan accountants moeten voldoen. De naleving hiervan is binnen de organisatie van KSG ingebed. Op basis van dit normenkader concluderen wij dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van gemeente Brunssum in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke bepalingen en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat er geen schendingen van de onafhankelijkheidsvoorschriften hebben plaatsgevonden. Ons zijn geen relaties bekend tussen KSG en haar zuster- en/of moedermaatschappijen of haar aandeelhouders en/of werknemers en uw organisatie, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed op onze onafhankelijkheid kunnen zijn.

In dit verband merken wij op dat wij slechts assurance-diensten hebben uitgevoerd. Hierdoor is onze onafhankelijkheid voldoende gewaarborgd voor het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden.

In het kader van verscherpte richtlijnen vanuit het programma 'In het publiek belang' van de NBA dienen wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u te rapporteren. Voor uw inzicht verstrekken we onderstaand een opgave van de tijdsbesteding van onze controlewerkzaamheden per fase van het controleproces (incl. een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole):

Urenbesteding fase	**uren**	
Planning/ interim	89	28%
Balanscontrole	214	67%
Afronding	16	5%
Totaal:	**319**	**100%**

De bestede uren overschrijden gering onze planning die de basis heeft gevormd voor de met u gemaakte prijsafspraken. De overschrijding is veroorzaakt door additionele controlewerkzaamheden op de rechtmatigheid van het toegenomen aantal SiSa -regelingen ten opzichte van 2022 (incl. Participatiewet). Deze werkzaamheden zaten niet in de oorspronkelijke prijsafspraak.

Overige aandachtsgebieden

Hieromtrent berichten wij u als volgt:

- ✓ Gemeente Brunssum heeft gedurende het boekjaar 2023 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke waarderingsgrondslagen en verslaggeving. Uitzonderingen hierop zijn de rechtmatigheidsverantwoording en de pensioenvoorziening voor (oud)wethouders;
- ✓ Belangrijke ongebruikelijke transacties en controversiële of noodsituaties hebben zich in het boekjaar 2023 niet voorgedaan;
- ✓ We hebben geen gebeurtenissen na balansdatum onderkend die een materiële impact op de jaarrekening van 2023 hebben;
- ✓ Er zijn geen meningsverschillen met de ambtelijke organisatie of College geweest. Bij de uitvoering van de opdracht heeft de ambtelijke organisatie ons volledige medewerking verleend en hebben wij toegang tot de benodigde informatie gehad;
- ✓ Er hebben zich geen omstandigheden voorgedaan die de uitvoering van onze controle in belangrijke mate hebben bemoeilijkt. De medewerkers van gemeente Brunssum hebben volledige medewerking verleend;
- ✓ Voor ons gelden de Nadere voorschriften NOCLAR (NOn-Compliance with Laws and Regulation), hierna NV NOCLAR. Hierin staat dat wij moeten handelen ingeval van niet-naleving van wet- en regelgeving door de gemeente Brunssum. In voorkomend geval moeten wij mogelijk een relevante niet-naleving onmiddellijk melden aan een bevoegde instantie. Voor meer informatie over de NV NOCLAR verwijzen we u graag naar de website van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (https://nba.nl). Gedurende de uitvoering van de controle hebben we geen relevante niet-naleving van wet- en regelgeving geconstateerd.
- ✓ Op basis van onze Controlestandaarden zullen we nader over continuïteit en fraude rapporteren

Bijlage 2 Foutenevaluatie afwijkingen getrouwheid gemeente Brunssum

Nr.	Toelichting afwijking	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
1.	Te hoge voorziening verlofsparen	-	€76.331 (voordeel)	Wij rapporteren een schattingsonzekerheid op basis van een statische toets van de voorziening op controledatum. Door gebrek aan ervaringscijfers is er inherent altijd een mate van schattingsonzekerheid. Schattingsonzekerheid: 76.331 Reden 1: vervallen verlofdagen zijn niet in berekening betrokken 40.509 Reden 2: afname van BW-uren (< 2 jr.) vanaf 2023 35.822 -
2.	BsGW: NTO jaaropgave 2023 (incl. naheffing OOP-kosten)	-	€136.236 (nadeel)	Elke Limburgse gemeente heeft onderstaande naheffing pas n.a.v. jaarrekeningcontroleperikelen bij de BsGW ontvangen (begin mei 2024). Raad van Beesel heeft formeel nog geen besluit over de naheffing van het resultaat 2023 en projectkosten OOP genomen. Daarna wordt de jaarrekening van de BsGW door de vertegenwoordiging van wethouders van alle deelnemende gemeenten pas vastgesteld. In voorgaande jaren zijn aanvullende bijdragen niet rechtstreeks door de deelnemende gemeenten geaccepteerd. Hiermee is er sprake van een onzekerheid. De naheffing over 2023 is door de BsGW bepaald op een bedrag van EUR 136.236. Gezien de hoogte van het bedrag hebben we de afwijking in onze foutenevaluatie betrokken.
3.	Getrouwheidsfout SiSa C55 Aanpak energiearmoede	€237.362	-	Het volledige bedrag van € 726.904 was in 2022 uitbetaald aan de gemeente Heerlen (uitvoerder). In 2022 is ook deze volledige baat en last van €

Nr.	Toelichting afwijking	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
				726.904 verantwoord. De regeling loopt tot 31-12-2025. Gedurende onze accountantscontrole over 2023 hebben we vastgesteld dat de verantwoording van de baat (wanneer de kosten daadwerkelijk hebben plaatsgevonden) over 2023 voor € 237.362 te hoog was en de balanspost 'Vooruitontvangen bedragen Rijk' voor hetzelfde bedrag te laag was.
4.	Getrouwheidsfout SiSa C55 Aanpak energiearmoede (reclass tussen eigen vermogen en vooruitontvangen bedragen Rijk)	€ 0	-	Het volledige bedrag van € 726.904 was in 2022 uitbetaald aan de gemeente Heerlen (uitvoerder). In 2022 is ook deze volledige baat en last van € 726.904 verantwoord. De regeling loopt tot 31-12-2025. Gedurende onze accountantscontrole over 2023 hebben we vastgesteld dat het balansbedrag voor de jaren 2023 en 2022 qua balanspost ('Vooruitontvangen bedragen Rijk') voor €420.404 te laag was.
Totaal		**€ 237.262 (nadeel)**	**€59.905 (nadeel)**	

Bijlage 3a Foutenevaluatie SiSa -tabel

Soort oordeel		Oordeel accountant
1.	Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring)	Goedkeurend
2.	Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Fout of onzekerheid	Financiële omvang (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Geen	€ 0	N.v.t.
A18B	Bekostigingsbesluit opvang ontheemden Oekraïne voor Veiligheidsregio's	Geen	€ 0	N.v.t.
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Geen	€ 0	N.v.t.
C47B	Volkshuisvestingsfonds (SiSa tussen medeoverheden)	Geen	€ 0	N.v.t.
C55	Aanpak energiearmoede	Geen	€ 0	N.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Geen	€ 0	N.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Geen	€ 0	N.v.t.

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Fout of onzekerheid	Financiële omvang (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
C94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Geen	€ 0	N.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Geen	€ 0	N.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Geen	€ 0	N.v.t.
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Geen	€ 0	N.v.t.
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Geen	€ 0	N.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Geen	€ 0	N.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Geen	€ 0	N.v.t.
F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Geen	€ 0	N.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Gemeentedeel 2023	Geen	€ 0	N.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Gemeentedeel 2022	Geen	€ 0	N.v.t.
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004	Geen	€ 0	N.v.t.

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Fout of onzekerheid	Financiële omvang (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
	(exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) – gemeentedeel 2023			
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) – gemeentedeel 2022	Geen	€ 0	N.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	Geen	€ 0	N.v.t.
G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	Geen	€ 0	N.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2023	Geen	€ 0	N.v.t.
G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2022	Geen	€ 0	N.v.t.
G13	Onderwijsroute 2023_ deel gemeente	Geen	€ 0	N.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Geen	€ 0	N.v.t.
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Geen	€ 0	N.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid	€ 281.722	Door de systematiek van de nieuwe SiSa-regeling ontbreken heldere en duidelijke toetsingsnormen op gebied van prestatielevering bij de inzet van middelen (personeel / overige middelen) over het boekjaar in de keten van Rijksoverheid-gemeente-leverancier/externe partijen. Als gevolg hiervan

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Fout of onzekerheid	Financiële omvang (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
				ontvangen gemeenten bij open-einde regelingen de afrekening en/of inhoudelijke rapportage van uitbestede partijen ruimschoots na afloop boekjaar. Alom ontstaat een onzekerheid over de inzet van deze middelen over het boekjaar t (als gevolg van inherente onzekerheden en externe invloeden). Raakt louter de SiSa-verantwoording; lasten kunnen getrouw zijn na afloop boekjaar bij een open-einde regeling.
H32	Specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Geen	€ 0	N.v.t.
H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Geen	€ 0	N.v.t.

Bijlage 3b Foutenevaluatie Tozo -regeling (G4)

Nadere toelichting Bijlage 3B

In Tabel 3a is een totaalregel van mogelijke afwijkingen van de regeling G4 (Tozo) opgenomen. Tabel 3b vormt een verplichte uitdieping van de foutenevaluatie van de Tozo -regeling aan het Rijk. Wij hebben geen fouten en/of onzekerheden groter dan de verplichte rapporteringsgrens per SiSa -regeling (bij G4: €125.000) vastgesteld.

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Fout of onzekerheid	Financiële omvang (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele rechtmatigheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.

Nr.	Naam specifieke uitkering of overige	Fout of onzekerheid	Financiële omvang (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele rechtmatigheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Formele rechtmatigheid	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.
G4	Omvang ingestelde vorderingen levensonderhoud (jaar t) Tozo1 (i.v.m. verstrekte voorschotten levensonderhoud voor publicatiedatum van 22 april)	Fout	€ 0	N.v.t.
G4	Omvang ingestelde vorderingen levensonderhoud (jaar t) Tozo1 (i.v.m. verstrekte voorschotten levensonderhoud voor publicatiedatum van 22 april)	Onzekerheid	€ 0	N.v.t.